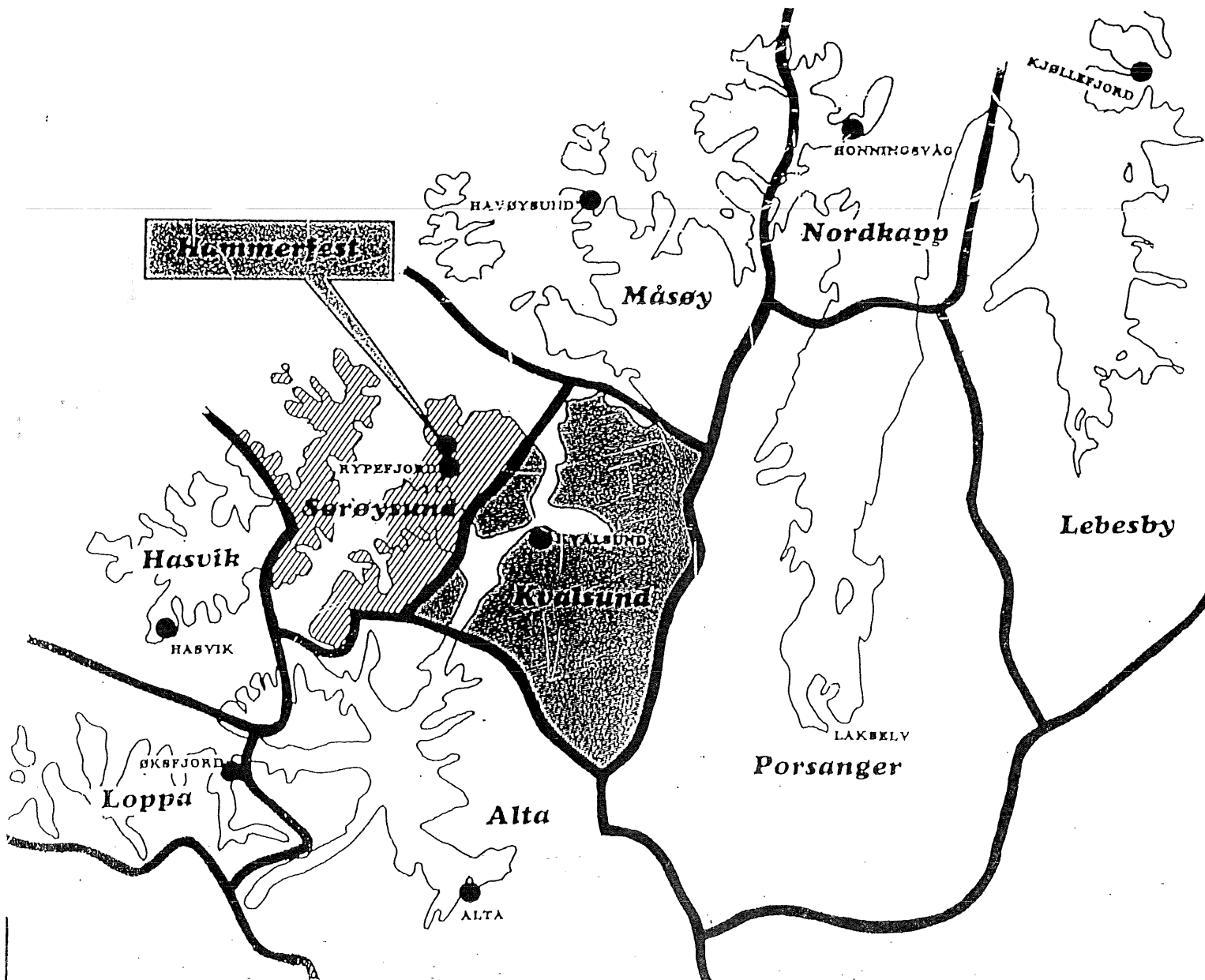

ÅRSMELDING

RETTLEDNINGSTJENESTENS VIRKSOMHET
OG UTVIKLINGEN I FISKERINÆRINGEN

FISKERIDIREKTORATET
BIBLIOTEKET
17 JUNI 1993

For
Hammerfest - Kvalsund
1992

FISKERIRETTLEDEREN

Sees RS/SE/POU/BO/EO/FA/SEE/BIBL.

INNHOLDSFORTEGNELSE

	SIDE
1.0. TJENESTEDISTRIKTET	1
1.1. Fiskerinemnda	1
1.2. Fiskerirettlederkontor	2
2.0. KOMMUNALE PLANER	2
2.1. Hammerfest	2
2.1.1. Fiskerihavn i Hammerfest	3
2.1.2. Porten mot Barentshavet	3
2.1.3. Regionalt fiskeriprogram	4
2.1.4. Fiskerihavn i Rypefjord	4
2.1.5. Hammerfest som eksportsted	5
2.2. Kvalsund	6
2.2.1. Fiskeriplan	6
2.2.2. Regionalt fiskeriprogram	6
2.2.3. Mottak / Pakkeanlegg	6
2.2.4. Kombinasjonsfartøy	7
2.2.5. "Skårungen"	7
3.0. FANGSTLEDDET	7
3.1. Hammerfest	7
3.1.1. Sysselsettingen	8
3.1.2. Kvotegrunnlag for 1993	8
3.2. Kvalsund	9
3.2.1. Sysselsetting	9
3.2.2. Kvotegrunnlag for 1993	9
4.0. PRODUKSJONSLEDDET	10
4.1. Hammerfest	10
4.1.1. Råstoffmottak	10
4.1.2. Sysselsettingen	10
4.2. Kvalsund	11
4.2.1. Råstoffmottak	11
4.2.2. Sysselsetting	11
5.0. FISKERISERVICE	12
5.1. Hammerfest	12
5.2. Kvalsund	12
6.0. FISKEOPPDRETT	13
6.1. Hammerfest	13
6.2. Kvalsund	13
Sluttord	14

RETTLEDNINGSTJENESTEN I FISKERINÆRINGEN FOR HAMMERFEST OG KVALSUND KOMMUNER

1.0. Tjenestedistriktet

01.01.92 ble kommunene Hammerfest og Sørøysund slått sammen til en kommune. Storkommunen fikk navnet Hammerfest. Rettlederdistriktet ble dermed også endret fra 3 til 2 kommuner, nemlig Hammerfest og Kvalsund.

1.1. Fiskerinemnda

I motsetning til tidligere, med tre kommuner og tre fiskerinemnder, er det nå opprettet en felles fiskerinemnd for rettlederdistriktet fra 01.01.92. Antall representanter i fiskerinemnda er øket fra 5 til 6. Nemnda skal sammensettes med leder og fire medlemmer fra Hammerfest, og nestleder og ett medlem fra Kvalsund. For 1992 har nemnda hatt denne sammensettingen:

	Represent.		Vararepresent.
Hammerfest	Andre Larssen (leder)		Diana Montes
"	Geir Skogheim		Kjell Eriksen
"	Jarl Hellesvik		Turid Kristoffersen
"	Åge Driveklepp		Asbjørg Johansen
Kvalsund	Jarle Olsen (n.leder)		Albert Holmen
"	Alfred Jakobsen		Thorulf Olsen

Fiskerinemnda har i meldingsåret holdt 8 møter og behandlet 86 saker. Til sammenligning ble det i 1991 avholdt 12 møter (4 møter på hver av kommunene), og behandlet 83 saker.

Antall saker og fordelingen av disse har ikke endret seg etter at rettlederdistriktet fikk felles fiskerinemnd.

Erfaringer så langt med en fiskerinemnd for flere kommuner er positive. Antall møter er gått noe ned, samtidig som saksmengden har holdt seg på noenlunde samme nivå. Arbeidet i sekretariatet er betraktelig forenklet, spesielt i forbindelse med høringer i generelle fiskeripolitiske saker.

1.2. Fiskerirettlederkontor

Kontoret har i meldingsåret hatt følgende bemanning:

John Johnsen	fiskerirettleder	01.01.92 - 31.12.92
Rigmor Iversen	førstekontorfullm.	01.01.92 - 31.12.92
Jan Kristiansen	saksbehandler	01.01.92 - 15.11.92

Kristiansen sluttet på grunn av oppnådd aldersgrense 15.11.92.

Kontorets informasjons- og rettledningsoppgaver har øket betraktelig i den siste tiden. Dette har sammenheng med reguleringer og kvoter i fiske å gjøre. Interessen for å komme seg inn i fiske er tilstede, og spesielt med egen båt og kvote.

2.0. Kommunale planer og tiltak

Hammerfest kommune fikk vedtatt sin strategisk næringsplan i kommunestyret 26. februar 1992, og Kvalsund kommune fikk sin plan vedtatt i kommunestyret 12. februar 1992. Planene har satt fiskerinæringen sterkt i fokus, og endel av de forslag til tiltak i planene er allerede under gjennomføring.

2.1. Hammerfest

I strategisk næringsplan 1992 - 1996 for Hammerfest kommune er følgende fiskerirelaterte tiltak gitt høy prioritet;

- Modernisering/fornyng/utvikling av hjemmeflåten

- Fiskerihavn i Hammerfest
- Porten mot Barentshavet
- Regionalt fiskeriprogram
- Hammerfest som eksportsted.

I forbindelse med behandlingen av strategisk næringsplan, opprettet kommunen et fiskerifond med formål å stimulere ungdom og andre hjemmehørende i kommunen til å etablere seg innen fiskeriyrket. I 1992 er det bevilget 630.000 kroner av fondet, fordelt på 5 fiskebåtprosjekter som egenkapital- og del-finansiering.

Tross de begrensede midler som fiskerifondet har hatt til rådighet i år, har det vært et viktig bidrag til den positive utvikling innen fiskeflåten i kommunen. Se forøvrig under kap. fiskeflåten.

2.1.1. Fiskerihavn i Hammerfest

Til nå er to byggetrinn av fiskerihavna i Hammerfest fullført. Det som nå gjenstår - og som det arbeides med - er forstøtting, mudring og bygging av ca 50 meter strandkai.

2.1.2. Porten mot Barentshavet

Prosjektet "Porten mot Barentshavet" har det vært arbeidet en stund med. Kommunen ønsker med dette prosjekt å markedsføre de fortrinn Hammerfest har som base for servicetjenester for fiskeflåten i Barentshavet. I den forbindelse arbeides det med å lage en folder, "Maritim guide", for byens servicetilbud som skal presenteres ovenfor alle kategorier sjøvertstrafikk som antas å bruke Hammerfest havn. For å ha et komplett tilbud til fiskeflåten og annen sjøvertstrafikk, er det arbeid i gang på flere områder. Nærmere om de enkelte tiltak under kap. servicetilbud.

2.1.3. Regionalt fiskeriprogram

Det regionale fiskeriprogrammet omfatter Hammerfest, Måsøy, Hasvik og Kvalsund kommuner. Ordførere og rådmenn fra de berørte kommuner er medlemmer i arbeidsgruppen. Måsøy Utviklingsselskap, Havøysund er sekretariat.

Fiskeriprogrammet består av 3 hoveddeler:

- Fiskeri/næringspolitisk arbeid i regionen
- Videreutvikle infrastruktur
- Knoppskyting/videreutvikle/nyetablering med basis i eksisterende virksomhet.

Forprosjektet var ferdig våren 1992. Det er søkt om midler i UiF til finansiering av tiltakene.

2.1.4. Fiskerihavn i Rypefjord

Alle havnekrav blir gamle før de kommer fram til realisering. Dette er også tilfelle med Rypefjord havn. Til glede for de som mest har ventet på en bedring av havneforholdene på stedet, startet Kystverket arbeidene i september 1992.

Utbyggingen skal omfatte en 225 meter lang molo utenfor Hammerfest Industriens anlegg. Videre skal det bygges en sjete for opparbeiding av 12,2 da. landområde. Nok en sjete skal bygges i fremkant av HIAS for opparbeiding av arealer til et eventuelt fremtidig fiskemottak eller lignende aktiviteter.

I forbindelse med moloen blir det bygget en 18 meter lang betongkai. Prosjektet omfatter også mudring av ca 59000 m³ masse. Ferdigstillelse av havna var opprinnelig beregnet ved utgang 1993, men antas nå å være ferdig allerede i mai/juni -93.

Stein til sjeteene er hentet fra en steinknaus mellom Polarbase og Leirvika. Dette uttaket vil åpne en ny veitrase til Leirvik anlegget, og dermed løse bedriftens veiproblem.

2.1.5. Hammerfest som eksportsted

Dette hovedtiltaket tar for seg hva man skal gjøre for å utvikle markeds-/salgsfunksjonene innen fiskerinæringen i Hammerfest med henblikk på å etablere Hammerfest som et sentralt eksportsted. I utgangspunktet går strategien ut på at man skal satse på videreutvikling av eksisterende virksomhet, og arbeide aktivt for etablering av kontorer for de nasjonale salgsorganisasjonene.

Arbeidene er foreløpig ikke kommet i gang. Etablering av serviceanlegg for fiskere, utbygging av is-, kjøll- og frysekapasitet på stedet vil være nødvendig infrastruktur for å gå videre med saken.

2.2. Kvalsund

Også i Kvalsund kommune er fiskerinæringen valgt som viktig satsingsområde i kommende planperiode. Følgende tiltak er prioritert:

- Fiskeriplan
- Regionalt fiskeriprogram
- Mottak/pakkeanlegg
- Kombinasjons fartøy
- "Skårungen"

2.2.1. Fiskeriplan

Eksisterende fiskeriplan som er laget i 1979 og revidert 1981 skal ajourføres slik at de er tilpasset de aktuelle rammebetingelser og muligheter. Dette arbeidet er så smått kommet i gang. Kommunen har satt ned en egen styringsgruppe på prosjektet.

2.2.2. Regionalt fiskeriprogram.

Kvalsund vil gjennom egen satsing arbeide for å samordne fiskeriinteressene i regionen til beste for Kvalsund kommune.

Dette arbeidet vil gå i regi av kommunens deltakelse i det regionale fiskeriprogrammet. Se forøvrig under Hammerfest når det gjelder organiseringen av det regionale fiskeriprogram.

2.2.3. Mottak/ Pakkeanlegg

Kommunen ønsker å planlegge utbygging av anlegg for mottak/pakking av fisk, samt service-/landanlegg som tilfredstiller det behov fiskerne/fiskeflåten og fiskerirelaterte bedrifter har.

Slike tilbud mangler på steder utenom Kvalsund, Neverfjord og Kokelv.

De konkrete tiltak vil sannsynligvis bli drøftet i forbindelse med revisjon av fiskeriplanen.

2.2.4. Kombinasjonsfartøy

Kvalsund kommune fiskeflåte består hovedsakelig av mindre båter som brukes til fjordfiske. For å kunne holde helårlig åpent mottak av fisk i kommunen, er det nødvendig å øke råstofftilgangen.

Kvalsund kommune har i mange år hatt et eget næringsfond som er brukt til ulike næringstiltak, innbefattet fiskeri. Ved hjelp av næringsfondet har kommunen deltatt i anskaffelse av et kombinasjonsfartøy på 29 meter med konsesjoner i reke- og torskefiske.

2.2.5. "Skårungen"

Med dette tiltak ønsker kommunen å sikre nyrekruttering til fiskeryrket gjennom å legge forholdene til rette for nye utdanningsordninger etter mønster fra lærlingeordningen.

Dette arbeidet er foreløpig ikke igangsatt. Også dette spørsmålet vil trulig bli nærmere konkretisert i fiskeriplanen.

3.0. FANGSTLEDDET

3.1. Hammerfest

Fiskeflåten i Hammerfest var pr. 31.12.92 på 153 båter. Netto tilveksten er på 4 båter sammenlignet med året før.

Se vedlegg 1.

Utviklingen i flåtebildet viser at det er interesse for fiskeryrket og til fartøyanskaffelser dersom rammebetingelser er til stede. Oppbygging av servise-stasjon for fiskere i Hammerfest, kommunens næringsfond og den ekstraordinære tilskuddsordningen i fylkeskommunen til fiskebåt finansieringen har vært sterkt medvirkende til denne satsingen.

Hammerfest kommune har fått investeringstilskudd fra fylket til 3 fartøyprosjekt, som utgjør ca. 21 % av potten for 1992. Hammerfest kommunes fiskerifond har bidratt med ca. 630.000 kroner til 5 båtprosjekter.

3.1.1. Sysselsettingen

Fiskermanntallet, som brukes som mål for sysselsettingen i fiske, viser kun små endringer i forhold til året før. Pr. 31.12.92 var det registrert 221 fiskere på blad B og 52 på blad A. Tilsvarende for 1991 er hhv 213 og 53.

3.1.2. Kvotegrunnlag for 1993

I tillegg til den generelle økningen i kvotene, har Hammerfest kommune fått en økning i kvotegrunnlaget som følge av rekruttering til flåten. Kommunen har i dag torskekvoter etter følgende gruppering:

Trålkvoter	9 stk a 762 tonn	i alt	6.858 tonn
Fartøykvoter	282,7 enhetskvoter	" "	2.601 "
Makskvoter		" "	493 "
Totalt			9.952 tonn

3.2. Kvalsund

Kvalsund kommune har i meldingsåret hatt en vekst i fiskeflåten på 6 fartøyer. Tar en i betraktning at 4 av nyervervelsene er båter på 10,5 meter og større, og at en av disse er på hele 28 meter, må flåteutviklingen i kommunen betraktes som svært positiv.

Se vedlegg 2.

Begrensninger og krav til rammebetingelser er stortsett de samme i Kvalsund som i Hammerfest. Også her antas at næringsfondet i kommunen, sammen med ekstraordinære midler fra fylket, har spilt en viktig rolle. Finnmark fylke har deltatt i ett båtprosjekt og kommunens næringsfond i fem, med i alt 675.000 kroner.

3.2.1. Sysselsetting

Det var registrert 52 fiskere på blad B og 40 på blad A pr. 31.12.92. Tilsvarende tall for 1991 er hhv. 51 og 34.

3.2.2. Kvotegrunnlag for 1993

Flåtetilveksten har gitt Kvalsund større prosentvis økning i torskekvoter enn Hammerfest. Kommunen har for inneværende år følgende kvotegrunnlag:

Fartøykvote 76,4 enhetskvoter	i alt	702,8 tonn
Maks. kvoter	"	323,7 "
Totalt i kommunen		1.026,5 tonn

4.0. PRODUKSJONSLEDDET

4.1. Hammerfest

Bedriftsmønsteret i fiskeindustrien er ikke endret i meldingsåret. Ved Leirvika Industrier AS har det pågått modernisering og utbygging i forbindelse med rekeproduksjonen. I tillegg til rekeproduksjon drives lakseslakting. Bedriften åpnet ordinært fiskemottak tidlig på året.

4.1.1. Råstoffmottak

Kvantumsstatistikken er utarbeidet delvis på grunnlag av data fra fiskebrukene og Norges Råfisklag. For Hammerfest kommune er råstoffkvantumet kommet opp i 10,7 mill. kg, unntatt reker. Dette er en fordobling i forhold til året før, når en sammenligner Hammerfest og Sørøysund under ett. Økningen skriver seg både fra norsk- og utenlandske fartøyers landinger. I tillegg har Hammerfest fått tilført 1,2 mill. kg. reker fra utenlandske fartøyer.

Som det fremgår av statistikk (Vedlegg 3) utgjør råstoff fra utenlandske fartøyer 5 mill. kg, eller ca. 42,5 %. På grunn av mangel på tilstrekkelige data fra året før, er det vanskelig å se endringer i landinger fra utenlandske fartøyer.

4.1.2. Sysselsettingen

I flg. oppgaver fra bedriftene var sysselsettingen i fiskeindustrien på 391 årsverk i 1992. Dette fordeler seg med 202 årsverk på kvinner og 189 på menn.

4.2 Kvalsund

I Kvalsund kommune er det 2 konvensjonelle fiskebedrifter, lokalisert til Kokelv og Kvalsund tettsted. Anlegget i Kokelv har vært under modernisering i store deler av året, og er nå restaurert for betydelige summer. I tillegg til mottak av fisk driver også anlegget i Kokelv med lakseslakting.

Anlegget til Kvalsund Fiskeproduksjon A/S har vært bortleid til Albert Holmen. Leieavtalen opphørte i juli måned. På høsten ble det opprettet midlertidig mottak i Neverfjord.

4.2.1. Råstoffmottak

Det har vært en mindre nedgang i mottatt kvantum fisk i kommunen i 1992. Dette kan ha sammenheng med at det ikke var mottak i Kokelv på grunn av byggearbeider, og at mottaket opphørte tidlig på høstparten på tettstedet Kvalsund.

Statistikk over landet kvantum i 1992, (vedlegg 4).

4.2.2. Sysselsetting

På grunn av at fiskebrukene i kommunen fungerer i stor grad som pakkestasjoner, utgjør sysselsettingen kun 4,3 årsverk, fordelt med 3,2 på menn og 1,1 på kvinner.

5.0. FISKERISERVICE

5.1. Hammerfest

Hammerfest Fiskeribase AS startet byggearbeider på et 600 m² stort fiskeriservicebygg i fiskerihavna høsten 1992. Bygget som inneholder bøteri, egnebuer, redskapslager og kontorlokaler for utleie, beregnes ferdig våren 1993. Dermed vil et lenge savnet tilbud og en viktig forutsetning for en utvikling i kystfiske i Hammerfest være på plass.

Hammerfest Is og Frys AS har startet byggingen av isfabrikk i tilknytning til Leirvika Industriens anlegg i Leirvika. Kapasiteten vil være ca. 40 tonn/døgn med mulighet for utvidelse etter behov. Samme selskap er også i gang med å få finansiert et sentralfryselager lokalisert til Leirvika.

Mangel på is, samt knapphet på kjøll- og fryseroms kapasitet, har vært et savn i dette området. Når disse etableringer forhåpentligvis er på plass i løpet av 1993, er Hammerfest betraktelig nærmere målet som servicehavn for fartøyer som driver fiske og fangst i Barentshavet.

Oppføring av servicebygget for fiskere i fiskerihavna har allerede øket interessen for andre fiskerirelaterte etableringer i dette område. Telrad er fortiden i gang med å prosjektere bygg vedsiden av servicebygget. Videre utbygginger i fiskerihavna er ikke mulig før resten av strandkaien er fullført.

5.2. Kvalsund

I kvalsund er det ikke iverksatt arbeider på servicesektoren. Kommunen har i næringsplanen påpekt behovet for lokaliteter for fiskere på flere plasser.

6.0. FISKEOPPDRETT

6.1. Hammerfest

Konkursen i Fiskeoppdretternes Salgslag, og etterdønninger av den, brakte mange oppdrettere i vanskelig økonomisk situasjon. Endel av anleggene har måttet innstille driften.

Både av nevnte krisen, men også av generelt lønnsomhetsmessige årsaker, har det skrumpet inn med oppdrettsanlegg i drift. Pr. i dag har Hammerfest kommune følgende anlegg i drift:

Ratolaks A/S (Vita laks), Akkarfjord

A-laks, Akkarfjord

Nye Meridianlaks A/S, Hølseby

Strømmen Laks A/S, Hammerfest

I tillegg kommer Havbruksstasjonen i Kvalfjord.

Det har ikke vært mulig å skaffe oppgave over slaktet kvantum oppdrettsfisk og heller ikke over sysselsettingen.

6.2. Kvalsund

I Kvalsund er Vest-Finnmark Smolt A/S i Repparfjord i drift og firma Egil Kristoffersen i Kokelv. Vest-Finnmark Smolt A/S driver smoltproduksjon, mens Kristoffersen driver matfiskproduksjon.

Kristoffersen har det siste året investert betydelige midler i slakt- og pakkeanlegg. Også fiskebruket er modernisert.

Det er i meldingsåret slaktet 183 tonn laks i kommunen.

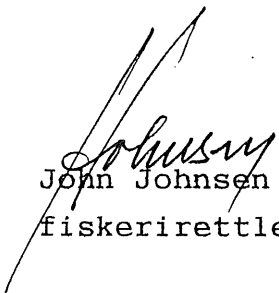
Sysselsettingen var på ca. 3 årsverk.

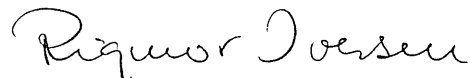
SLUTTORD

Årsmeldingen for 1992 beskriver en sjelden god utvikling i fiskerinæringen i Hammerfest kommune. Dette gjelder både i fangst-, service- og produksjonsleddet.

Det er sikkert flere årsaker til at næringen er satt så sterkt i fokus. En vil ikke her og nå gå inn i drøfting av årsakssammenhenger, men heller la det være et viktig diskusjons tema i kommunen. En ting synes imidlertid ganske klart, oppgavene er likelig fordelt og lagt på de rette skuldre.

Hammerfest 09.03.93

John Johnsen
fiskerirettleder

Rigmor Iversen
kontorfullmektig

Fiskefartøy pr. 31.12.92

Hammerfest

STØRRELSE	49-ELD	50-59	60-69	70-79	80-84	85-90	TOT.
0-4.9			2	7	5	2	16
5-9.9	2	7	20	39	13	17	98
10-14.9	7	1	1	9	1	5	24
15-19.9		1	1			3	5
20-24.9			1	1			2
25-29.0							0
30-			1	6		1	8
TOTAL	9	9	26	62	19	28	153

Følgende fartøy over 10 m er kommet til i 1992:

F-045-H Bjarne Nilsen	35.4 m	bygd i 1992
F-083-H Moan Senior	19.0 m	" " 1963
F-181-H Rustus	10.2 m	" " 1926
F-183-H Drott	10.3 m	" " 1934
F-301-H Kristin Marita	17.6 m	" " 1985

Utgåtte fartøy i 1992:

F-076-H Torgeirson	23.8 m	bygd i 1949
F-111-H Leirvik	33.5 m	" " 1957

FISKERMANNTALLET

Hammerfest:	1991	1992
Blad A	53	52
Blad B	213	221

Fiskefartøy pr. 31.12.92

Kvalsund

STØRRELSE	49-ELD	50-59	60-69	70-79	80-84	85-90	TOT.
0-4.9	1	1	3	12	2	3	22
5-9.9	1	5	22	14	2	4	88
10-14.9	3		1	2	2		8
15-19.9							
20-24.9							
25-29.0		1		1			2
30-							
TOTAL	5	7	26	29	6	7	80

Følgende fartøy over 10 m er kommet til i 1992:

F-090-KD E-Kiil	28.4 m	bygd i 1946
F-091-KD Fjordfisk	10.5 m	" " 1982
F-165-KD Lundtind	11.8 m	" " 1946
F-189-KD Jim Reidar	14.7 m	" " 1974
F-218-KD Liv-Karin	11.4 m	" " 1947

Utgått fartøy over 10 m i 1992:

F-025-KD Rundfjell	18.5 m	bygd i 1937
--------------------	--------	-------------

FISKERMANNTALLET

Kvalsund:	1991	1992
Blad A	34	40
Blad B	51	52

Totalt 1. håndskjøp av fisk i 1992 (sløyd vekt/kg)

Hammerfest

Fiskeslag	Norsk	Utenlandsk	Totalt
Torsk	5.025.490	3.566.000	8.591.490
Sei	1.195.781	40.000	1.235.781
Hyse	442.963	198.000	640.963
Steinbit	34.068	22.000	56.068
Brosme	35.858		35.858
Uer	34.479	17.000	51.479
Reker		1.200.000	1.200.000
Blåkveite	3.000	6.000	9.000
Andre	55.881		55.881
Totalt:	6.827.520	5.049.000	11.876.520

Kilde:-Norges Råfisklag
-Fiskebrukene

Totalt 1. håndskjøp av fisk i 1992 (sløyd vekt/kg)

Kvalsund

Fiskeslag	Norsk	Utenlandsk	Totalt
Torsk	324.839		324.839
Sei	10.097		10.097
Hyse	13.027		13.027
Steinbit	610		610
Brosme	2.298		2.298
Uer	988		988
Reker			
Andre	921		921
Totalt:	352.780		352.780

Kilde:-Norges Råfisklag
-Fiskebrukene